

1. triletje

5. DAN: Priprošnja svetnikov

ŽIVLJENJE PISI SVETNIKOV

Sveti Frančišek Asiški

(povzeto po: https://www.franciskani.si/?page_id=225)

Sveti Frančišek Asiški se je rodil leta 1181/1182 v Assisiju, Italija, kot sin bogatega trgovca Petra Bernardoneja in matere Pike Bourlement. Krščen je bil kot Janez, vendar so ga vsi klicali Frančišek. V mladosti je bil vesel, razsipen in priljubljen med vrstniki. Hrepenel je po viteštvu in slavi, a po vojni s Peruggio, kjer je bil leto dni v ujetništvu, ter skrivnostnih sanjah, ki jih je doživel med potovanjem v Apulijo, se je njegovo življenje korenito spremenilo.

Frančišek se je posvetil molitvi in premišljevanju ter spoznal, da življenje po evangeliju vodi do notranje svobode. Začel je pomagati revnim in bolnim, zaradi česar ga je oče obtožil razsipnosti. Leta 1206 se je Frančišek javno odpovedal dediščini in očetu vrnil vse, kar je prejel, tudi obleko. Izjavil je, da bo odslej zares molil "Oče naš, ki si v nebesih."

Med molitvijo v cerkvi sv. Damijana je Frančišek slišal Božji klic, naj popravi cerkev. Sprva je to razumel dobesedno in popravil nekaj cerkva, kasneje pa je spoznal, da je njegovo poslanstvo obnova Cerkve kot občestva ljudi. V cerkvi Porciunkula, ki jo je dobil v oskrbo, je pogosto molil in iskal Božjo voljo. Evangelij o pošiljanju apostolov ga je navdihnil, da je sprejel življenje v uboštvu, podobno kot Kristus in apostoli.

Frančišek je preprosto oblečen začel pridigati, spodbujal k pokori in ljubezni ter z ganljivimi besedami dosegel mnoga srca. Znal je pomiriti, potolažiti in navdušiti ljudi. Vedno bolj se je umikal od zunanjega sveta, da bi v samoti premišljeval in molil. Na gori La Verna je leta 1224 med molitvijo prejel Kristusove rane, stigmata, kar je še poglobilo njegovo povezanost s trpečim Kristusom.

Kljub hudemu trpljenju v zadnjih letih življenja je Frančišek ostal združen z Bogom. Na koncu je skoraj slep zapel svojo "Sončno pesem," v kateri je poveličeval Božjo stvarstvo. Umrli je leta 1226 v Assisiju, zapustil pa zgled globoke vere, ponižnosti in ljubezni do Boga ter vseh ljudi.

Sveti Janez Bosko

(vir: <https://portal.pridi.com/dogodek/sv-janez-bosko-oce-mladih/>)

Sv. Janez Bosko se je rodil 16. avgusta leta 1815 v vasici Becchi pri Turinu v Italiji v revni kmečki družini. Pri komaj dveh letih mu je umrl oče, in vse breme vzgoje sinov je padlo na mater. Janez je šele pri devetih letih začel hoditi v sosednjo župnijsko šolo, kjer se je učil brati in pisati. V tem času je imel neke noči »preroške« sanje. Videl je teči in preklinjati fante in želel posredovati s pestmi. Neki glas mu je rekel: »Ne s pretepanjem, ampak s krotkostjo in ljubeznivostjo boš iz teh svojih vrstnikov naredil prijatelje«. Janez ni povsem razumel, kaj pomenijo sanje. Glas mu je še obljubil: »Dal ti bom učiteljico« – mišljena je bila Božja mati Marija.

Pri petnajstih letih je končno lahko obiskoval gimnazijo, a kruh si je moral služiti sam. Pri dvajsetih letih je stopil v semenišče in po šestih letih postal duhovnik. Za geslo si je izbral: »Daj mi duše, drugo vzemi«.

Svojo prvo službo je začel v Torinu. V tem mestu, ki ga je uničila industrializacija, ga je vznemirjalo predvsem slabo stanje mladih, ki so sem prišli s trebuhom za kruhom, pogosto pa postali prestopniki. Don Bosko jih je začel zbirati okrog sebe; jih učil branja, pisanja in katekizma. Ko so mu dali na razpolago prostore, je ustanovil t. i. »oratorije«, v katerih so se mladi lahko zadrževali in se izučili kakšnega poklica, obenem pa jih je tudi versko vzgajal; mnogi so ga podpirali pri njegovem delu. Njegova mati je vodila gospodinjstvo majhne skupnosti.

Don Bosko je bil tudi nadarjen pisatelj: osnoval mesečnik Salezijanski vestnik, napisal je okoli sto knjig in knjižic. Veliko je potoval, pridigal, spovedoval, vse v nekem zanesenem optimizmu in radosti. Za službo revni mladini, predvsem fantom, je leta 1859 ustanovil redovno družbo sv. Frančiška Saleškega, salezijance Don Boska. Malo kasneje je s sodelovanjem sv. Marije Mazzarello (1872) osnoval še žensko vejo salezijanske družbe Hčere Marije Pomočnice. Sestre so skrbele in to delajo še danes, predvsem za vzgojo revne in zapuščene ženske mladine. »Nebesa niso ustvarjena za ljudi v naslanjaču,« je govoril neumorni don Bosko.

Umrl je 31. januarja 1888 v Torinu v Italiji, je v 73. letu življenja.

Sveta Bernardka Lurška

(vir: <https://katoliska-cerkev.si/sv-bernardka-in-sveti-kraji-v-lurdu-2015>)

Sv. Bernardka se je 7. januarja 1844 rodila zglednima krščanskima staršema, očetu Francu Soubirousu in materi Luizi Casterot, v skromni družini v mlinu Moulin de Boly v Lurdu v Franciji. 9. januarja 1844 je bila v farni cerkvi krščena na ime Marija Bernarda. Po nekaj mesecih so jo dali v rejo neki gospe Mariji v Bartres blizu Lurda, mati je namreč pričakovala že naslednjega otroka, in po šestnajstih mesecih so jo sprejeli nazaj. V šestem letu je zbolela za astmo in jetiko, od katerih ni več ozdravela. Pri desetih letih jo je botra vzela k sebi in tako pomagala obubožani družini, ki so jo izgnali iz mlina in mlin prodali. Družina se je leta 1856 preselila v celico opuščenega zapora, Bernardka pa je šla zopet v Bartres in se je v Lurd vrnila šele na začetku leta 1858, da se je pri sestrah v zavetišču pripravila na prvo sveto obhajilo.

11. februarja 1858 se je štirinajstletni Bernardki v Massabiellski votlini prvič prikazala lepa Gospa – Božja Mati Marija. 14. februarja 1858 je šla k votlini skupaj s prijateljicami, a je lepo Gospo videla le ona. K votlini je šla ponovno 18. februarja 1858 in Gospa jo je povabila, naj prihaja k votlini petnajst dni ter ji obljubila, da jo bo osrečila na drugem – ne na tem – svetu. Bernardka je nato prihajala k votlini od 19. do 21., od 23. do 25. ter 27. in 28. februarja, od 1. do 4. marca, nato pa še 25. marca, 7. aprila in 16. julija 1858. K votlini jo je vsakokrat gnala notranja moč. Ob votlini je Bernardka pokleknila, pričela moliti rožni venec, nato pa v zamaknjenju gledala Gospo in se z njo pogovarjala. Opazovalcev je bilo vsakokrat več, a Gospo je videla le Bernardka. Gospa jo je ob prikazovanjih učila moliti (še posebej za grešnike), ji razodela tri skrivnosti (namenjene so bile samo Bernardki in jih nikoli ni razodela), naročila ji je, naj z rokami izkoplje studenec, iz njega pije ter se umije v njem (tako je začel izvirati studenec), potem naj jé travo, ki raste okrog votline, naj gre k duhovnikom ter jim naroči, naj v Massabiellu sezidajo kapelo in naj poljubi zemljo za grešnike, k čemur je potem Bernardka povabila tudi ostale zbrane ljudi ob votlini. 4. marca 1858 je Bernardka po zamaknjenju izjavila: »Ko je odšla, se mi je nasmehnila. Toda ni se poslovila.« Na prigovarjanje župnika je Bernardka 25. marca 1858 Gospo vprašala, kdo je; in ona ji je na četrto vprašanje v vsej lepoti in z gesto rok odgovorila: »Jaz sem Brezmadežno spočetje.« Ob zadnjem prikazovanju 16. julija 1858 je bila pot k votlini na ukaz župana zaprta, zato je Bernardka Marijo gledala z druge strani reke. Marija je prišla po slovo. Po prikazovanju je Bernardka izjavila: »Nikdar je nisem videla tako lepe.«

Cerkvene in posvetne oblasti ter različne komisije so Bernardko zasliševale in jo preizkušale, a ona je vselej odgovarjala enako in v miru. 3. junija 1858 je Bernardka v kapeli zavetišča sester iz Neversa prejela prvo sveto obhajilo in bila v zavetišče 16. julija 1860 tudi sprejeta z namenom, da bi imela mir pred radovednimi obiskovalci. 18. januarja 1862 je komisija sporočila: »Prepričani smo, da je prikazovanje nadnaravno in da je Gospa, ki jo je videla Bernardka, presveta Devica Marija.« Cerkev je kmalu odkupila posesti okrog votline in pričela z urejanjem poti, gradnjo cerkva ter spremljajočih objektov. Romarjev je bilo vse več in po Marijini priprošnji je tod Bog delil obilne milosti duševnih in telesnih ozdravljenj. Tako so

zgradili tudi posebne prostore za bolnike in zdravniške preiskave ter za kopeli Lurškega studenca.

Bernardka je kasneje postala redovnica in se je s težkim srcem poslovila od jame prikazovanj – od njenih nebes, kot je rekla. Potem, ko je sestram razložila prikazovanja v lurški votlini, so ji zapovedali, da Lurda ne sme nikdar več omenjati. Zaradi bolezni Bernardka samostanski družini ni mogla veliko pomagati, zato pa je več molila in vdano prenašala trpljenje. 16. aprila 1879 je umrla med molitvijo rožnega venca, stara komaj 35 let. Pred smrtjo je izjavila: »Videla sem jo ... Kako lepa je bila ... Hitim, da jo spet vidim.« Pokopana je v cerkvi sester v Neversu. Papež Pij XI. (1922–1939) jo je 8. decembra 1933 razglasil za svetnico.

Sveta Ema Krška

(vir: <https://www.druzina.si/clanek/veliki-slovenci-ema-krska>)

Sveta Ema Krška se je na Kozjanskem v gradu Pilštajn okrog leta 983. Njeni starši so imeli velike posesti na slovenskem ozemlju. Kot se za plemiško dekle spodobi, sta jo starša poslala v šole na nemški dvor. Želeli so, da se tam nauči vse, kar so plemiške dame morale znati.

In koga je spoznala na nemškem dvoru? Svojega bodočega moža Viljema. Tudi Viljem je prihajal iz plemiške družine. Po poroki sta Viljem in Ema vladala precejšnjemu delu slovenskega ozemlja. Za tiste čase precej redko pa je bilo, da sta si bila Viljem in Ema res naklonjena, saj se je zgodba o njuni ljubezni preko ustnega izročila ohranila vse do danes. Dobila sta tudi dva sinova. Ali se ti takšna življenjska pot ne zdi kot pravljica?

Emino življenje se je kmalu spremenilo. Sin Hardvig naj bi umrl še kot otrok. Moža Viljema je umoril politični nasprotnik. Okrog leta 1035 pa je umrl še drugi sin Viljem.

Z moževo smrtjo je postala ena najbogatejših žensk svojega časa. Toda bogastvo Eme ni zanimalo. Za moževo dušo je želela poskrbeti tako, da je dala zgraditi cerkve, kjer naj bi molili za pokojnega moža. Tako sta nastali tudi cerkvi v Šentrupertu na Dolenjskem in Vidmu ob Savi. Si ju že kdaj obiskal?

Ko je Ema ostala sama, se je odrekla svojemu bogastvu, ga razdelila med ljudi in darovala Cerkev. Dala je zgraditi samostan benediktink v Krki na Koroškem, kjer je tudi sama ostala do konca življenja.

Prav iz časa gradnje tega samostana izhaja zanimiva pripoved, kako so se delavci, ki so gradili samostan, pritoževali nad plačilom, ki jim ga je namenila Ema. Ker ni želela, da bi bili nezadovoljni, jim je ponudila mošnjo z denarjem in rekla, naj iz nje vzamejo toliko, kot si zaslužijo. Seveda so delavci želeli izkoristiti priložnost, vendar glej, iz mošnje so lahko potegnili samo toliko denarja, kolikor jim je pripadalo, vse ostalo jim je spolzelo med prsti.

Zakaj je Ema postala svetnica?

Za to so zaslužni naši predniki, ki so začeli romati na njen grob in jo prositi za pomoč, kot so jo, ko je bila še živa in njihova kneginja. Prav zaradi romarjev, ki so se hodili priporočat k Emi, so njen grob prenesli v cerkev v Krki, kamor še danes lahko poromamo. Zgledno krščansko življenje Eme Krške in uslišane prošnje romarjev so omogočile, da jo je papež leta 1287 razglasil za blaženo in 650 let kasneje za svetnico.